

DEĞERLENDİRMELER

ÖĞÜZ OYAN

AKP gezici kumpanyaları

AKP Genel Başkanı, nam-ı diğer Başbakan, "akıl" adamlarını nasıl seçti? Toplumunu kendi projelerine ikna etmekle yükümlü bu heyet-i sadıkaların seçiminde, özel tercihleri dışında herhangi bir nesnel ölçüt rol oynamış olabilir mi? Kendisini başkanlığa götüreceği yolun taşlarını da döşemesi beklenen bu "akıl heyetleri", ne gibi bir inandırıncılığa sahip olabilir?

ABD kaynaklı AKP çözümünün vitrin süsleri, bölgelerini turlama konusunda zaman yitirmediler. Yaptıkları köy/mahalle kahvehanelerinde medyaya resim vermek, şehir ileri gelenlerine nezaket ziyaretleri yapmak, iktidara övgüler düzmek, kendilerine gösterilen yaygın tepkilere yanıt vermek gibi sıradanlıklar dışında hangi yaratıcı yöntemin mimarı olabilirlerdi ki zaten? Bir de tabii AKP'nin isteklerine uygun bir rapor yazmak dışında?

Çözüm ama ne pahasına? AKP totalitarizmine yol açmanın ödülü olarak mı barış? Ya da barışın bedeli olarak AKP gericiliğine ve baskıcılığına destek mi? Demokrasi geri-lerken veya otokrasi ilerlerken nasıl bir barış

olabilir? Geçici eylemsizliklerden öte ne gibi bir kalıcı barış hayal edilebilir?

Ortadoğu'nun kan gölüne dönüştürülmesini kışkırtanların kanatları altında gerçek bir barış yeşerebilir mi? Veya Ortadoğu halklarını birbirine kırdırma oyununda rol paylaşımının adı barış olabilir mi? Emperyalizmin, ABD ve İsrail'in bölge çıkarlarının koltuk değneği olarak nasıl bir barışçı çözüm? Musul-Kerkük hevesleriyle (ki oraları da emperyalizm hediye etmez) Irak merkezi yönetimine karşı Barzani rejimine askeri yollarla kanat germek ve bunu Türkiye'nin Kürt meselesiyle içiçe geçirmek nasıl bir "çözüm süreci"? Projelendirilen Sünni-Kürt egemenliği zemininde barış mı gelir, kıyımlar ve sürekli çatışmalar mı?

Ağızlara sakız olan "çözüm süreci" ile AKP'nin yeni rejiminin anayasası aynı bütünün parçalarıdır. Yeni anayasanın iktidar açısından iki meşruiyet kaynağı var: (a) Muhalefetin sürece dahil edilmesini sağlamak (ki esas olarak başlandı; bundan sonraki karşı çıkışlar iktidarın pozisyonunu zayıflatmaz; ve

(b) Kürt meselesinin çözümünün anayasa ile olabileceğine inandırmak. Bu ikincisi henüz sağlanmış değildir; ama bu yolla "çözülecekmiş" gibi algı yaratabilmek de işin yarısından fazlası sayılır.

Aslında üç neden daha sayılabilir: Bir, yıpranan AKP iktidarına bir büyük siyasal projeye gelecek sağlamak; iki, toplumu kaygılandıran kendi asıl gündemini (teokratik baskıcı düzen) daha görünmez kılmak; ve üç, Erdoğan'sız seçim başansı kuşkuyla olan AKP'ye cansuyu taşımak.

Henüz geçen yıl bu zamanlar AKP'nin başkanlık rejimi hevesleri birçoklarıncı AKP'nin klasik bir "gündem sapıtma" aracı olarak görülüyordu. İktidarın niyetlerinde ne denli ciddi olduğu giderek anlaşıldı. Olayın gerçekten ciddiye alınmasını gerektirecek tarihsel örnekler de var. Fransa'da 1946 Anayasa değişikliğiyle başlayan IV. Cumhuriyetin ömrü, Fransız sömürgelerin kurtuluş savaşlarıyla (önce Vietnam, ama özellikle 1958'de Cezayir) hızla tükendi ve De Gaulle ile birlikte 1958'de yetkilerin yasamadan yürütmeye

aktarıldığı V. Cumhuriyetin otoriter yolu açıldı. Bu yol, 1962'de doğrudan seçilen süper yetkili başkanlık sistemiyle pekişti. Cezayir sorununu çözen De Gaulle, Fransa gibi devrimci bir meclis geleneğinin olduğu ülkede kendi kişisel otoritesini egemen kılabildi. Şimdi de, "Kürt sorununu çözen" lider edasıyla R.T. Erdoğan, tek adamı rejimiyle tarih sahnesinde yerini almaya hazırlanıyor.

Erdoğan'ın başkanlık yerine "yarı-başkanlık"la idare edilebilecek formüllere de açık olduğu malum. Ali Rıza Aydın'ın SoL'da belirttiği gibi (13 Nisan 2013), tarafsız olarak tanımlanmamış yani "partili cumhurbaşkanı" formülüyle ve cumhurbaşkanının bakanlar kuruluna başkanlık etmesinin rutinleştirilmesiyle siyasetin müktediri olarak kalmak mümkün. Erdoğan'a ısmarlama elbise gibi biçilmek istenen bu yeni öneriyle AKP, hedefleri için ödün veren parti konumuna gelebilir. Siperlerini sadece başkanlık rejimine karşı olmak çizgisinde açanların, Maginot hattı örneğinde olduğu gibi, açığa düşmeleri de böylece kolaylaşır.